Ålands landskapsregering

Dokumentnamn	Brevnr
BREV	107 N4
Ärendenr	Datum
ÅLR 2023/9203	8.2.2024

Kontaktperson
Mikael Sandvik

Jord- och skogsbruksministeriet
Konsultativ tjänsteman Juha Roppola

Juha.roppola@gov.fi

Ärende

Landskapsregeringens ställningstagande med anledning av kommissionens förslag till Europaparlamentets och Rådets förordning om en övervakningsram för resilienta europeiska skogar COM(2023) 728 final

Ålands landskapsregering översänder härmed sitt ställningstagande med anledning av kommissionens förslag COM(2023) 728 final. Landskapsregeringen förbehåller sig rätten att återkomma med synpunkter i ärendet om anledning till detta konstateras i ett senare skede.

Förslagets förhållande till landskapet

- Enligt 18 § 10 punkten självstyrelselagen (ÅFS 1991:71, FFS 1144/1991) för Åland har lagtinget lagstiftningsbehörighet vad gäller natur- och miljövård samt enligt 18 § 15,18 punkterna har lagtinget lagstiftningsbehörighet vad gäller skogsbruk samt tillvaratagande av skogsmarkens produktionsförmåga. Ålands landskapsregering konstaterar således att förslaget faller inom landskapets behörighetsområde.
- Förslaget skulle leda till en kraftigt ökad administrativ börda för landskapsförvaltningen både inom områdena naturvård och skogsbruk när det avser datainsamling, harmonisering av data, uppföljning och rapportering. Förslaget skulle kräva betydligt ökade budgetanslag för personal, inventeringar och teknisk utveckling. Vidare kan det kräva lagstiftningsåtgärder kring harmoniseringen av skogs- och naturvårdslagarna, delningen av miljödata samt ansvarsfördelningen mellan Åland och riket kring insamling och rapportering.

Landskapsregeringens ställningstagande till förslaget

Landskapsregeringen konstaterar inledningsvis att förslaget är tekniskt komplicerat och att det är svårt att få en helhetsbild av de konsekvenser det skulle innebära för Åland. Landskapsregeringen anser att det är viktigt med data av hög kvalitet, att stödja ett evidensbaserat beslutsfattande och att främja tillgängligheten av information om skogstillgångarna. Landskapsregeringen ser även värdet av att harmonisera övergripande skogsdata på EU-nivå samt att en förbättrad uppföljning av biodiversiteten i skogsnaturen

är viktigt då den även bidrar till resiliensen mot klimatförändringar. Landskapsregeringen anser dock att förlaget genomsyras av ett kontrollbehov och att det starkt kan ifrågasättas om denna omfattande datainsamling är nödvändig och proportionerlig för att uppnå unionens målsättningar med beaktande av den insamling och rapportering av data som redan görs.

Landskapsregeringen anser att skillnader i naturförhållanden och befintliga nationella inventerings- och övervakningssystem måste beaktas. Finland har redan en omfattande uppföljning och rapportering av skogs- och naturdata samt en egen skogsdatastandard och det är oklart vad det skulle bli för mervärde av att ytterligare skapa ett nytt övervakningssystem med beaktande av de kostnader och ökad administrativ börda detta skulle medföra. All onödig börda i form av överlappande eller onödig rapportering bör undvikas till varje pris.

Landskapsregeringen stöder i sak utveckling och användning av nya tekniker för insamling av data. Däremot kan det konstateras att det finns stor osäkerhet gällande tillförlitligheten av kartbaserad information. Att tolka skogsdata genom fjärranalys blir inte alltid korrekt. Det är svårt att göra tolkningen då naturförhållandena är så varierande i medlemsstaterna och dessutom är påverkan av årstid och väderlek avgörande. Det finns således en överhängande risk för att data feltolkas om man försöker massövervaka stora områden på EU-nivå. Detta riskerar även att skapa mycket merarbete för medlemsstaterna i form av kvalitetskontroller i fält, förklaringar och rapportering.

Landskapsregeringen anser att uppföljningssystemet för skogarna inom EU främst borde baseras på harmoniseringen av befintliga nationella och övergripande inventeringsdata. Ny insamlad information bör inte ersätta redan befintlig nationell information och långa tidsserier, där även Åland har ingått exempelvis som en del av den nationella riksskogstaxeringen för Finland.
Landskapsregeringen har inte resurser, forskningsinstitut eller egen kunskap för att insamla denna data på egen hand. Ett nära samarbete med rikets forskningsinstitutioner är således helt nödvändigt för att överhuvudtaget klara av uppgifterna samt för att säkerställa likvärdiga grunddata på nationell nivå. Landskapsregeringen utgår därför ifrån att Naturresursinstitutet (eller den institution som får uppdraget i Finland) fortsättningsvis insamlar efterfrågade data även för Ålands del.

Landskapsregeringen ifrågasätter starkt kravet och nödvändigheten av att på EU-nivå insamla exakt geografisk information gällande vissa indikatorer. Exakt platsinformation kan på Åland, liksom i övriga Finland, ofta kopplas till fysiska personer. På Åland ägs cirka 90 % av skogsmarken av privatpersoner och landskapsregeringen anser till denna del att förslaget är oproportionerligt och att denna information inte behöver samlas in för att uppnå förslagets syfte.

Landskapsregeringen anser att förordningsförslaget skulle medföra en administrativ börda som inte är möjlig att klara för landskapets mycket begränsade förvaltning. Ett genomförande av förordningen skulle kräva stora ekonomiska anslag för personal, inventeringar och teknisk utveckling.

Artikel 12 föreskriver att varje medlemsstat ska utse en nationell kontaktperson som ska samordna utarbetandet av de skogsdata som ska delas, samordna deltagandet av relevanta experter i expertgruppsmöten samt fungera som kontaktpunkt för informationsutbyte mellan kommissionen och medlemsstaten gällande utvecklingen av de frivilliga, integrerade och långsiktiga skogsplanerna som medlemsstaterna uppmuntras att utveckla. I det fall att det endast får finnas en kontaktperson per medlemsstat utser riket, enligt 59b § 3 mom Självstyrelselagen (ÅFS 1991:71, FFS 1144/1991) för Åland, denna person även för Åland. Detta innebär att den nationella kontaktpersonen måste kunna hantera samtliga ärenden som rör Åland på svenska i enlighet med 36 § och 38 § 1 mom. självstyrelselagen. Likaså ska eventuella nationella register där åländska uppgifter förutsätts ingå fungera på svenska.

Kommissionen uppmuntrar medlemsstaterna att frivilligt utveckla integrerade långsiktiga skogsplaner. Landskapsregeringen anser att dessa planer är nationell behörighet och understöder att de fortsättningsvis ska vara frivilliga. Med tanke på detta anser landskapsregeringen även att de inte ska omfattas av förordningsförslaget.

Sammanfattningsvis anser landskapsregeringen att förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om en övervakningsram för resilienta europeiska skogar medför en reglering där den administrativa bördan vid verkställighet är orimlig, samt att de ekonomiska konsekvenserna av att verkställa förslaget är oproportionerligt stora i förhållande till den nytta det skulle medföra.
Landskapsregeringen förutsätter att Finland för fram landskapsregeringens ståndpunkter i denna fråga vid diskussioner med EU:s institutioner.

Minister — Jesper Josefsson

Landskapsforstmästare — Mikael Sandvik

FÖR KÄNNEDOM

Landskapsregeringens ministerråd i Bryssel, anton.nilsson@gov.fi
Ålands riksdagsledamot, Mats Löfström, mats.lovstrom@riksdagen.fi

Europaparlamentariker Nils Torvalds, celinda.nordqvist@europaparl.europa.eu
Enheten för rättsliga och internationella frågor
Lagberedningen
Ålands lagting
Riksdagens Stora utskott, suuri.valiokunta@eduskunta.fi
Ålands representant i Helsingfors, johan.ehn@regeringen.ax